

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 32.

V Ljubljani, v petek 8. februarja 1889.

Letnik XVII.

Cesarjeva zahvala.

Z Dunaja, 7. februarja.

Uradna „Wiener Zeitung“ in ob enem ž njo vsi dunajski listi danes objavljajo lastnoročno pismo cesarjevo na grofa Taaffeja, v katerem mu naroča, da primernim potom narodom avstrijskim sporoči Njegovo zahvalo za izraze pristrčnega sočutja in britke žalosti, ki so jo razodevali o smrti cesarjevičevi.*)

Cesarjeva zahvala je tako pristrčna in tako jasna, da ne potrebuje nobenega dostavka. Cesar čuti v svojem srcu potrebo zahvaliti se narodom za pristrčno sočutje, ki so mu ga razodevali o smrti njegovega dragega, edinega sina, in ki mu je bilo v posebno tolažbo. Ali tudi narodi so potrebni tolažbe, ker je britka smrt prestolonaslednika tudi njih srca vtopila v neizmerno skrb in žalost; in prepričani smo, da bo ravno zahvala cesarjeva jako tolažljivo vplivala na njih potrta srca. Ker kako bi se narodi ne pomirili, ako vidijo, da se je mir povrnil v srce očetovo, ki je bilo pri britkem udarcu najhujše zadeto? Kako bi tarnali in se pritoževali o grenki osodi, ako vidijo, da se cesar kot pravi katoliški kristijan brez tožbe in godrnjanja uklanja čudoviti previdnosti božji, ki je pripustila ta hudi udarec, ter se ravno v nesreči kaže pravega junaka? Kako bi obupavali nad prihodnostjo avstrijske države, ako je njeno žezlo v rokah tako blagega, tako plemenitega in tako skrbnega vladarja, ki pri svoji neizmerni žalosti nima družega pred očmi, kakor le skrb za splošnji blagor, in ki narodom priporoča, naj ž njim vred Vsegamogočnega prosijo ne za časno srečo, ne za posvetno veselje in bogastvo, ne za odvrnitev daljših zgub in nesreč, ampak edino le za to, da bi mogel svoje dolžnosti kot vladar vestno spolnovati in se pogumno in uspešno prizadevati za splošnji bla-

*) To zahvalo cesarjevo smo včeraj objavili na prvem mestu.

gor in za blaženost miru? Taka je bila molitev, s katero se je modri Salomon pri svojem nastopu obračal do Boga, in ki je bila Gospodu tako všeč, da mu ni le podelil za vladanje potrebne modrosti in kreposti, ampak ga oblagodari tudi še z drugimi dobrotami, ki so na svetu sploh mogoče. Dokler bodo taka načela navdajala avstrijske vladarje, utrjevala se bodo še čedalje bolj močna vez ljubezni in zvestobe med cesarjem in njegovimi narodi, ki se po spričevanju najnovejše skušnje najlepše razodeva ravno v duhu britkosti in nesreče. Vladarji in narodi bodo v tej trdni zvezi in ljubezni voljno in vdano prenašali najhujše težave in najbritkejši udarce, pogumno se v bran postavljali zoper vse sovražnike in nevarnosti ter vresničevali stari rek: Austria erit in orbe ultima!

Razven zahvale narodom današnja „Wiener Zeitung“ objavlja enako pristrčno zahvalo, ki jo cesar izreka c. kr. vojni, mornarici in deželni brambi. „Moje srce“, pravi cesar, „vedno gori za vsacega moža. Moje vojne, na katero se ponosno oziram, in kateri hočem tudi v prihodnje posvečevati vso svojo ljubezen in skrb“.

Tudi državnemu zboru se je hotel cesar osebno zahvaliti za izraženo sočutje, ki se je tako živo razodevalo v nagovorih obeh predsednikov, zlasti pa v pristrčnem govoru predsednika dr. Smolke. V ta namen je cesar predsednika obeh zbornic državnega zbora s podpredsednikoma vred danes k sebi poklical.

Vnanjim vladarjem se je cesar zahvalil brzojavno. Papežu Leonu XIII. je poslal jako obširen telegram, obsežajoč kakih 2000 besed, v katerem mu je razložil vse okoliščine Rudolfove smrti. Papež mu je nemudoma brzojavno sporočil svoje sočutje, ki je cesarju tako dobro delo, da je sv. Očetu v drugem telegramu odgovoril, da so bile papeževe besede za njega največja tolažba, ki je na svetu sploh mogoča.

Iz Hrvatske.

(Izvirni dopis.)

Da so moja poročila o žalostnem gmotnem stanju, posebno kar se tiče poljedelstva, resnična, potrjuje zadnja skupščina hrv.-slav. gospodarskega društva. Že iz izvestja društvenega tajnika čujemo, da se v gospodarstvu ni dosegel noben napredek, nekaj radi elementarnih nezgod, nekaj pa radi tega, ker se naši proizvodi gospodarstva ne morejo sploh prodati, ali pa le izpod cene, tako da gospodar na škodo dela. Tega so krivi seveda naši nevrejeni odnošaji, slabo denarno stanje, kajti naša zemlja še dandanes nima tako potrebne deželne hipotekarne banke, o kateri se je že mnogo pisalo, ali vlada ni imela do zdaj časa, da o tem važnem zavodu vendar enkrat razmisli. Sploh pa se vidi, da se odločujoči krogi ne zanimajo posebno za gospodarska vprašanja, saj je tajnik sam v izvestji svojem rekel, da ni vlada na noben predlog, katerih je stavila lanska glavna skupščina trinajst, do dandanes odgovorila, nego da je samo privatno zvedel, da je vlada sklicala enketo radi filoksere, ki pokončuje naše vinograde, da je strahota. Res je, da včasih narod preveč od vlade pričakuje, vendar pa je pri nas to karakteristično, da se vlada na predloge skoraj malokedaj ozira, in vendar gospodarsko društvo gotovo najbolj pozna gospodarske odnose naše zemlje. Čudno je tudi to, da vlada imenuje vsako leto velik broj kulturnih svetovalcev ali jih nikdar ne pozivlje na en-kete, kar bi odgovarjalo zadači teh dostojanstvenikov, saj jih menda ne imenuje samo radi naslova, nego da pomagajo pospešiti gospodarski razvitek v dotičnem predelu, za kateri so imenovani.

Gospodarsko društvo ima vseh članov 7950, a dohodka je bilo za preteklo leto 15.447 gl., stroškov pa 14.134 gold. Razven tega pa ima društvo še svojo hišo in posestva v vrednosti do 67.620 gold. Proračun za leto 1889 izkazuje dohodek 14.402 gl. in ravno toliko stroškov. Društvo izdaje dva strokovna lista, namreč „Gospodarski List“ in „Seoski

LISTEK.

Bohinjske črtice.

(Dalje.)

Ženitovanj obilnih in ropotnih ni, vse se godi na tihem; „harmonike“ ne poznajo, slišijo jo le, če pride kak vnanji škripač, pa tu ne opravi veliko, ker priprosti Bohinjec ne mara take glasbe in tudi svojega petja nima, čeravno je planinec. Noči so gori večidel mirne, pretepi tudi ne pregosti, če so, je krivo temu večidel žganje, kakor drugje.

O čem živi Bohinjec?

Bohinjec je planinec, dolinska zemlja ne daje dosti živeža ni njemu ni njegovi živini, katere ima neprimerno veliko, posebno krav. Te so pa le malega plemena, skušali so požlahnjavati to pleme, o čemer ima posebne zasluge največji dobrotnik te doline, čast. gosp. Janez Mesar, župnik na Bistrici; ali Bohinjec je konservativen, reklo bi se skoro: starokopitnež; on misli, da bi večje, četudi več vredne krave ne mogle pasti se po strminah, v kakoršnih je poleti živina na paši; torej v Račavljici prodajani junci večjega plemena iz Bohinja ne dobé lahko kupcev. „Kar je za nas, je pa za nas“ — pravi Bohinjec, in pri tem ostane.

In vendar daje živina največ dohodkov Bohinju, kar je pa zopet zasluga gosp. župnika Mesarja. Ta neutrudljivi gospod je šel na Tirolsko, v Švico in še druge kraje, da je tam videl, kako se dela sir ne le za dom, marveč za kupčijo. Prej je slovelo vže vsaj po gorenjem Kranjskem in tudi po bližnjih gorenjih krajih bohinjsko maslo in surovo maslo, ki pa je kmetu zaradi daljnih potov le malo neslo, sir pa ni bil za kupčijo, le za dom, kakor n. pr. suho sadje. Gosp. župnik pa je naučil kmete izdelavati kupčijski sir, ki je zdaj znan in cenjen vže daleč po svetu in za kateri se stekajo v Bohinj lepe svote. Zdaj imajo po sirarnicah velike zaloge. Škoda le, da se ne morejo še pripraviti do tega, da bi izdelavali več vrst sira, vsaj troje, ter po vrstah vredili ceno; zdaj gre namreč vse v jeden kotel, boljše in slabše mleko, cena pa je vsakemu siru jednaka. Morda bodo tudi to drugače pogodili, ker so bistrega uma in vedó ceniti denar.

Poletni čas živi Bohinjec, če ne dela v fužini ali ne seka lesa za obrtniško družbo, na planinah, kjer ima „stane“ (hiše in hleve) zú-se in za živino; ta namreč je čez poletje gori in sirarija tudi. Tam imajo ne le senožeti, marveč po ravnih in sploh ugodnih planinah tudi njive. Nekatere teh planin so zelo visoko in daleč od dóma; planinci prihajajo

torej le ob nedeljah domov, da si priskrbe živeža, a žalibog! tudi jeruša: čutara špirita, ki se potem zmeša z vodo gerskega studenca, pa je žganje! No, hribovska studenčnica je bistra, gotovo uniči vsaj nekoliko škodljivih snovi in tako jim ta zmes ne škoduje toliko. Poletni čas so torej hiše in vasi skoro prazne, živine ne vidiš ne v hlevu ne na poti. Vse drugače jeseni, ko pade sneg. Takrat je živine ob vodnjakih, kamor napeljejo vodo iz gorskih studencev, in po potih toliko, da čede teh rogačev komaj sam preriješ, kaj li še z vozom. Za vprego rabijo vole in krave, kónj je malo, pa še te imajo le bolj za daljno vožnjo na Bled in v Račavljico; zato jih je največ na Bistrici, ki vozijo fužinske izdelke, nazaj pa živež; za popotnike je več izvoščkov. Govejo živino pa vpregajo za roge, tako da vleče pezo z glavo, ne pa, kakor drugje s prsi, pri čemur trpi največ vrat. Dasi je živina majhna, je vendar močna. Kôz ni več toliko, kakor jih je bilo, ker jih preganja gozdna postava; vendar jih še imajo in iz njihovega mleka pridelujejo kozji sir, ki je nekako ostrega, pa ne neprijetnega okusa in se večidel domá porabi. Živinski sejmi so skoro le krajnega pomena, malo živahni, ker iz drugih krajev ni kupcev in ne živine; cena je tudi nizka, velikosti govedi primerna.

Gospodar"; prvi izhaja v 1820 iztisih, drugi pa v 7402. Gospodarsko društvo bode slavilo svojo petdesetletnico leta 1891 ter pri tej priložnosti priredilo gospodarsko izložbo skupaj z obrtniškim društvom. Bog daj srečo pri tem podjetju!

Vprašanje o filokseri je postalo pri nas akutno, kajti več del vinogradov je že okužen in če bode pokončevanje vinogradov tako napredovalo, bodo ljudje v kratkem popolnoma osiromašili. Pri nas so namreč predeli, kjer narod živi le o vinarstvu. Kaj bo, če jim ta dohodek propade. Vlada je sicer nekaj storila, da se sadi ameriška trta, ali ako si ne bodo ljudje sami pomagali, to jih ne bo rešilo. Tudi predlogi nekih skupščinarjev, naj se ljudje poprimejo bolj sadjarstva, kajti naša zemlja je vsvarjena za to, ne morejo rešiti naroda bode, ki ga čaka. Le složno delovanje vlade z narodom moglo bi pretečo nevarnost odvrniti, ali pri vsem tem je malo nade, ker eden od drugega preveč zahteva. Vlada bi morala narodu pomoči z denarji, narod pa bi moral tudi sam nekaj storiti v tej zadevi. Res je tudi to, da je naš narod postal skoraj za vse apatičen, kar ni čudno, saj vidimo, da ga ravno tam, ker ima še kaj dobička, z velikimi nakladami tarejo. Kako bi narod imel veselje do sadjarstva, ko so mu ravno zdaj z ogromnim davkom na žganje odvzeli vsako nado na dobiček pri tem podjetju? Kdo bo sadil slive, ko vidi, da nima koristi od nje. Pa kdo je kriv, da je temu tako? Naši državni poslanci, ki brez vsakega premisleka glasujejo za postave, kakršna je bila tudi ta. Dokler ne bo tukaj bolj previdnih in domoljubnih mož, se v resnici ne more pričakovati poboljšek tudi ne v gospodarstvu.

Razven drugih vprašanj je tudi posebno zanimivo cigansko. V novejšem času so namreč ti nomadi kar poplavalili našo zemljo ter počenjajo pri nas razna hudodelstva, pa so postali že neznosni. Prihajajo pa iz Ogerske; jeden skupščinar je dobro povedal, naj se enostavno meja zapre, kajti naši bratje Madjari hočejo naseljevati pri nas svoje cigane, a mi jih bomo imeli kmalu domačih preveč, kajti nedavno so prodali nekemu kmetu hišo za 2 kr., a na drugem mestu so prodali posestvo, na katerem je živel 35 oseb, za 5 gld. To je gotovo žalostna ilustracija našega stanja na kmetih. Da je že potrebno s cigani nekako obračunati, vsakdo uvidi, kajti ti ljudje niti ne delajo, pa vendar dobro živé največ od tatvine in goljufije. Da bi se naseliti morali, bilo bi najbolje, vendar bi se to dalo težko izvesti, kajti njihova nomadska čud je proti temu. Konečno bo pa vendar-le do tega priti moralo, kajti drugače bodo ostali vedna naša nadloga. Sicer pa imamo proti ciganom dovolj naredeb, samo se ne držé, kakor je omenil neki podžupan. Tedaj oblasti naj strogo nadzorujejo te nemaniče, pa bode bolje. Mi dvojimo, da se bo dalo na ta način vprašanje rešiti. Le z naselitvijo bi se dali ti ljudje ukrotiti, a kako bi se moglo to izvesti, to je zadača mož, ki poznajo dobro naše odnošaje in cigane. Z raznimi predlogi skupščinarjev pa se ne bo nič opomoglo.

Skoro bi bil pozabil še šolske mladine. Tudi ta bi morala po stari navadi biti s svojo vred na planinah ter čuvati pasčo se goved. Ali ta šola, ta šola! Pa je res sitno, večkrat nemogoče, da bi ostal nesrečni otrok, ki ga šolska postava reklamuje za šolo, sam ali z bratci in sestrkami doma, ko je vse po planinah! Kdo mu bode kuhal v prazni hiši? Razven tega mu ugaja prostost in širokost planinskih travnikov veliko bolje od ozke šolske sobe in še ožjih šolskih klopij. Gospodje učitelji morajo torej gledé obiskavanja šole prste zeló raztegovati, da se potem poravna ta reč, ko je vse doma pozimi.

Ko pobeli prvi sneg gorske velikane, so Bohinjeci vže doma — z živino še morda ne, ker to puščajo v planinah, dokler le gre. In zdaj se podvzajo spraviti s polja vse pridelke, kar jih je, in to ni veliko. Žita pridelajo malo, več turšice, katero razobešajo solcu, da je v jeseni ves Bohinj rumen. Drugi pridelki so pičli, za toliko hiš je premalo njiv, zato morajo kupovati živeža. Turšico porabijo za-se, a vendar ne za sloveče bohinjske žgance.

Da, prijatelji, bohinjski žganci! Kaj tacega pa ne, v tem so Bohinjke nedosežne, neprekosne. Kar se ti drugje prinese za žgance na mizo, je le nekoliko strjen in razkasan močnik, podoben slabi laški polenti; če v tako „cmokovje“ vliješ juhe ali

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. februarja.

Notranje dežele.

Zaradi nesreče v *Meyerlingu* se je pričela temeljita, toda iz državnih ozirov tajna preiskava. Mnogo okoliščin je še nejasnih. Dobro poučeni dunajski krogi trdijo, da se bo odpovedal redarstveni predsednik baron Kraus ter spravišajo ta njegov sklep v zvezo s prestolonaslednikom Rudolfom. — „Tiroler Stimmen“ so bile zaradi članka o prestolonaslednikovi smrti zaplenjene.

Avstrijski državni zbor je imel sinoči zopet sejo, v kateri je razpravljajal predlogo o skladiščih. — Ogerski državni zbor se je danes sešel, da „določi dnevni red“.

Ogerski ministerski predsednik *Tisza* je podaljšal svoje bivanje na Dunaji za dva dni. Pravi, da se posvetuje, kakó bi se mogel primerno predrugačiti § 14 orožne postave.

Vnanje države.

Kakor se čuje, dešla je *sv. Stolu* čez Dunaj od ruske vlade zaupna vest, da se bodo v kratkem pomilostili vilnski škof in trije poljski duhovniki, ki so bili v Sibirijo prognani. Škof pa odslej vendar še ne bo smel bivati v poljskih provincijah, marveč se mu bo odkazal kraj, kjer se bo nastanil, v južni Rusiji. Obravnave zaradi imenovanja štirih škofov se nadaljujejo. Dne 11. februarja bo papež imel v konzistoriji govor, v katerem bo omenjal tudi poravnave z Rusijo.

Srbski uradni list objavlja kraljev ukaz, s katerim je mnogo okrožnih in okrajnih prefektov odstavljenih in na novo imenovanih. „Pester Lloyd“ je izvedel iz Belegagrada, da je večina odstavljenih in umirovljenih uradnikov naprednjaška, novoimenovani so pa strogi radikali. Prikazni, ki napovedujejo bližnje ministerstvene premembe. — „Etoile Belge“, in z njim soglasno več francoskih listov, piše, da je patrijarh Dijoniz proglasil ločitev srbsko-kraljevskega zakona neveljavno. „Pol. Corr.“ temu oporeka, kajti patrijarh v tej zadevi niti ni pristojen.

Bolgarska vlada je prvemu tajniku turškega komisarijata, Rešidu beju, poslala noto, v kateri se prosi slednji, naj sporoči zahvalo sultanu in vladi za podarjene tri arabske konje.

Nemški cesar je predvčeraj v beli dvorani sedeč na prestolu in obdan od ministrov, generalov, dostojanstvenikov in dvornikov sprejel maroško odposlanstvo. Veleposlanik je prečital najprvo arabsko sporočilo, potem njegov prevod. Cesar je nemški odgovoril ter se zahvalil za čestitanje. Naglašal je radost, da so tako izvrstne razmere mej Nemčijo in maroškim sultanom. Cesarica in princesinje so bile pri sprejemu v dvorni loži.

Novi *francoski* pravosodni minister Guyot-Dessaigne je odločen radikalec ter zastopa kot poslanec departement Marn. Naslednik de la Porteuja za naselbine ni še imenovan, ker se bo bajé naselbinski oddelek prestrojil v samostojno ministerstvo. Floquet je zopet nadpoln, ker se trdno zanaša, da bodo odslej v važnih zadevah vlado podpirali tudi oportunci; toda opekeli se bo. Tako oportunec Emanuel Arane v „Matinu“ ravno zadnje dni najostreje napada radikalno ministerstvo in boulangizem. Arane se norčuje, da je Floquet začel kovati priložnostne postave, a se pri tem ne more zanašati na zbornično večino. S tako bornim orožjem boče vlada zatreti boulangizem. — List „Paris“ je objavil oster članek zoper nemškega veleposlanika v Parizu, ker ni hotel dati potnega lista štabnemu

zdravniku 90. pešpolka, ki je hotel obiskati svojo umirajočo mater v Strassburgu. Polkovnik Senard imenovanega polka je izdal povelje polku, v katerem hudó obsoja nemško ravnanje. „Liberté“ pravi, da se bo zoper polkovnika postopalo disciplinarnim potom.

V *belgijski* zbornici je bila dné 5. t. m. daljša razprava zaradi nesreče na železnici pri Groenendaelu. Prometni minister je zagotavljal, da se je vlak zadél ob steber in se je zaradi tega zrušil most. Uradno je dognano, da je 16 mrtvih, 42 ranjenih. Minister je pohvalil uradnike, ki so pomagali pri rešilnem delu. Poslanec Hanssens je rekel, da je nesrečo zakrivilo slabo stanje natirja in da je bilo rešilno delo nepopolno. Ministerski predsednik Bernaert mu je odločno oporekal ter je konečno zahteval kazensko-sodnijsko preiskavo, naglašajoč, da so take nezgode v Belgiji jako redke.

Turška vlada je vprašala po svojem londonskem veleposlaniku Rustemu paši Salisbury-ja, ali je res, da bode Anglija odpoklicala mr. White-ja. Angleški ministerski predsednik je to odločno zanikal. — Bivši gubernator djarbekirski, Samih paša, je postal gubernator arzumski.

Reuterjevo izvestje javlja iz *Shanghat-ja*: V Chin-Kiangsu so izbruhnili resni nemiri. Vstajniki so zažgali angleški konzulat in več inozemcem lastnih hiš. Na lice mesta je odplul angleški vojni parnik.

Izvirni dopisi.

Izza slovensko-nemške meje, 6. februarja. Slovenski Štajer ima malo tako lepih pokrajin kakor naše zeleno Pohorje. Kar se tiče slikovite leže, zavzima mej drugimi gotovo naš trg sv. Lovrene ob koroški železnici odlično mesto. Prijazno te gleda izmej zelenih gozdov, s katerimi je obrobjen; a nad njim dviga Velika Kapa svojo ponosno glave. Baš ta kraj proglasili so nasprotniki naši za največjo trdnjavo velikonemštva ter hočejo tudi čisto slovenski okolici vsiljevati svojo „blagodejno“ omiko. Res se dotikamo tu že nemške meje; a hvala Bogu, naše ljudstvo je že toliko probujeno, kakor malokje drugod. Glavna zasluga v tem pa gré kmetskemu „Bralnemu društvu“, ki se je ustanovilo pred nekimi leti po naporu nekaj rodoljubov in kmetov samih. Ono ima lepo nalogo, da vzbuja in utrjuje zavest. V to svrho priskrbelo si je lepo knjižnico ter leto za letom prireja par veselie s petjem, gledališčno predstavo itd.

O taki veselici nam je danes poročati. Da pridemo stoprav toliko časa „post festum“, vzrok temu je žalostna vest, ki je baš v preteklih dneh tudi nas Pohorjance bolešno pretresla, nadkriljujoč sleherno drugo misel. Bilo je v nedeljo dne 27. januarja. Že ob 4. uri popoldne zbralo se je v prijazni gostilni gosp. Pernata v sv. Lovrenci toliko ljudstva, da je pozneje došlim bilo v istini težko najti kotička. Bogato sestavljeni vsopred obetal nam je izvrstne zabave. A tudi tisti, ki so se že večkrat vdeležili teh veselie ter bili itak prepričani, da se bode tudi ta sijajno obnesla, bili so iznenadeni. Vse točke vršile so se najgladkeje in bile vzprejete z burno pohvalo. Uprav očaral nas je pevski zbor. Pela se je mej drugimi: „Planinska roža“, „Na lipici zeleni“, „Moj dom“ itd. Zvonki glasovi elektrizovali so vse občinstvo. Kmetski sin J. Korman predaval je s pravim ponosom in občutkom neko

mleka, raztopi se ti in v skledici imaš močnik, da ne rečem lep ali „pop“. Bohinjski žganec pa ostane trd, polj ga s čemur-koli. Bohinjski žganec mi je čez vse. To je nekako tako, kakor naši raki po ljubljanskem receptu narejeni; škoda, da jih več ni! V Bohinji zna take žgance narediti vsaka kmetica, po naših mestih pa nobena kuharica.

Kranjska dežela ima troje „gurmandnih“ posebnosti: krške in ljubljanske rake, kranjske klobase in bohinjske žgance. Prve je vzela kuga, klobase niso nič več „kranjske“, ampak mesarske, ki so v tem obziru spravile ob dobro ime sebe in nas, bohinjskih žgancev pa zvunaj Bohinja ne znajo kuhati, pa jih ne znajo!

Druga zeló imenitna reč je sadjereja. Vsaka vás je obdana z drevjem, vsaka hiša ima vrt. Da so Bohinjeci, posebno Podjelci, res pridni sadjerejci, pokazalo se je letos na ljubljanski sadni razstavi, kjer so razstavili veliko čez sto vrst raznega sadja, največ jabolk. To sadje je večjidel zeló trpežno, takozvano „zimsko“ sadje, ki se dolgo drži. Prodaja se ga iz Bohinja le malo, ker je vožnja predolga na vse kraje; zato ga največ podelajo v „mošt“ (jabolčnik in hruševce), ki je prav okusna in zdrava pijača, posebno če je par let star, ali mu primešaš dobrega vina. Ta pijača se porabi večjidel doma, in zdaj vže

začne nekoliko izpodrivati „jeruš“ in dvomno židovsko vino, ki je jednako škodljivo in katerega je — žal! tu le preveč. V Bohinji je nekaj čez štirideset gostilnic, a težko najdeš vino, da bi bilo vse od trte. Naj se s tem zamerim bohinjskim krčmarjem ali ne, kar je res, je res.

Za maščenje sadja imajo posebne maščilnice ali „preše“ iz dveh delov. Sadje, ne prezrelo in ne obležano, dene se v polokrožno korito ter stáre ali zmasti z mlinskim, na drogu nasajenim kamnom, kateri genijo po koritu sémtertje, da je sadje popolna godlja. To prenesó potem v „prešo“, kjer mora po sili dati iz sebe ves sôk, ki curlja v nastavljene posode. „Preša“ je štirivoglata, na vseh stranéh gosto prevrtana omara, za težo je mecesnovno deblo, ki se z vso silo pritiska, da slednjič od sadja ni družega, ko opeki ali šoti podobni kosi, katere porabijo še za krmenje živine. Take „preše“ imajo posamezni gospodarji, h katerim hodijo drugi delat svoj „mošt“, kakor v mlin, le da mora za delo potrebno osobstvo vsak sam seboj priversti.

Kar se sadja ne porabi svežega in ne shrani za zimo, posušé ga za pozimsko kuhinjo.

(Dalje slédi.)

zeló primerno Slomškovo pesen. G. dr. med. Josip Rakež iz Grada, kojemu je ta kraj že od časa lanskega dijaškega izleta v prijetnem spominu, razpravljal je v daljšem govoru „o slovenskem ženstvu in njega vplivu na naš narod“. Tudi ta govor je zeló ugajal. Vsi navzoči vzprejeli so ga z burnim odobravanjem. Glavna in zadnja točka vzporeda, ki je seveda morala provzročiti tudi največe zanimanje, bila je gledališna predstava. Igrala se je znana šaloigra „Zakonska sol“. Nam Slovencem je jako malo iger na razpolaganje, ki bi se dale predstavljati tudi na deželi. V tem pičlem številu je gori omenjena gotovo jedna najboljših. A kaj pomaga tudi igra, ako ne dostaje dobrih igralcev? Nam se tega ni bilo bati. Dostikrat smo že bili prisotni pri gledaliških predstavah drugod na Slovenskem; a trdimo, da še nobena predstava na nas ni napravila toli prijetnega vtisa nego ta. S temi besedami nočemo samo poudarjati, da so predstavljalci dobro znali svoje vloge; vsak izmed njih se je takó rekoč uživel v njo. Ako konečno še omenimo, da ste glavni ulogi bili v rokah kmetske deklice in kmetkega sina — Mieke in Petra Kormana, ne moremo se prečuditi, do kolike stopinje omike dospelo je že naše ljudstvo, vzlasti pa njega mlajši zarod. Da so naše razmere v tem oziru toli ugodne, v tem gré gotovo največa zasluga nadučitelju v Puščavi, gosp. Franu Praprotniku. Njegovemu prizadevanju imamo se v največi meri tudi zahvaliti, da je nam sploh možno prirediti kako predstavo.

Po končanem vzporedu pričela se je prosta zabava. Napitnica vrstila se je za napitnico, domača pesem za pesmijo, in v prijetnem živahnem razgovoru doživeli smo še par veselih uric. — Končujemo te vrstice z iskreno željo, da bi naše kmetstvo „Bratno društvo“ procvitalo in raslo ter na vse strani razprostriralo blagodejni svoj vpliv!

Iz Prage, dné 2. februarija. Tajnopolna uganka je res to človeško življenje! Danes v cvetu mladosti svoje poln sveže sile, ponos sedanjosti in nadeja bodočnosti — in jutri mrlič. Danes še navdušena gorečnost življenja, posvečenega blagru narodov, danes še požrtvovalna delavnost, globok um, čino-rodni veleglas, — in jutri kakor ugašljena sveča, koja razširja mestu širne syetlobe — črno temo.

Cesarjevič Rudolf je mrtev! Nihče ni hotel verjeti te turobne vesti, ki je letela od ust do ust. Nemožno! Neverjetno! Ponavljalo je to tisoče in tisoče stanovnikov. Kako bi bili pa tudi Pražani mogli verjeti, ko je bil stoprav pred tremi dnevi oznanjen le-sem prihod cesarjevičev na Hradčane; konje in kočije poslali so že sem, in tudi služinčad je bila že vsa tu. Hotel je obiskati svojega bratrance nadvojvodo Franca Ferdinanda, ki je major v armadi in je pridelen tukajšnji posadki, in stanuje v kraljevem gradu na Hradčanih. Star je zdaj 26 let in kakor se nam brzojavlja z Dunaja, postal bode tudi prihodnji cesarjevič, kajti cesar ga namerava posinoviti!

Kraljeva Praga oblekla se je v globoko tugo-vanje, turobno črno haljo. Z vseh javnih poslopij in neštevilnih zasebnih hiš plapolajo črne zastave; mnoga poslopja okrašena so s črnimi draperijami. V izločnih oknih prodajalnic razstavljene so poprsne podobe umrlega cesarjeviča, kojega imajo Pražani še v hvaležnem spominu in v istini po njem žalujejo odkritosrečno. Cesarjevič in nagla smrt njegova, to je izključljivi predmet zasebni in javni govorici. Vsi listi praški, razven glasila svobodomiselne stranke, izšli so s črnim obrobkom. Z vseh mestnih in cerkvenih stolpov vihrajo črne zastave, raz nekatere celó po štiri.

Trideset let brojil je stoprav on, na čegar glavi bi se imeli jednoč lesketati in blesteti koroni češka in avstrijska. Med avstrijskimi narodi so pred vsem Čehi, ki so mu bili osebito udani in naklonjeni. Poznali so ga v Pragi kot dete, pozdravljali kot mladega kraljeviča, ki je privedel naše staroslavne Hradčane k novemu lesku, in navdušeno ga pozdravljali kot soproga na strani zdaj nesrečne vdove.

Štirinajst let je bil star, ko je Rudolf nastopil dne 8. junija leta 1872 svoje prvo potovanje na Češko, da vidi z lastnimi očmi ogromna opustošenja, koja je provzročila takrat velikanska majnikova povodenj.

V 1. dan avgusta l. 1878 nastopil je cesarjevič Rudolf čez Moravo drugo potovanje na Češko, da se stalno, za daljšo dōbo nastani na Hradčanih. Imeniten je bil ta dan in vesel za kraljevsko Prago. V živem spominu mi je še prizor istega dne v

Ferdinandovi ulici, kjer so bila razstavljena neštevilna društva. Pred poslopjem hipotečne banke ustavi se cesarjevič in ga tu pozdravi gosp. Kejř imenom odposlanstva pivovarnikov. Napirši se iz zlate čaše, napolnjene s pivom, koje mu je podal pivovarnik g. Vanka, zahvali se Rudolf odposlanstvu v češkem jeziku: „Ljubko sem presenečen z vašo dobrodošlico in ne morem inače, nego družbi vaši zaklicati: Dal Bog srečo!“

Tu bodi omenjeno, kar je pisal stotnik in profesor vojaške akademije na Dunaji, pokojni Ferd. Čenský, o češkem jeziku v cesarski rodbini, koji spis je objavila l. 1886 Vlčkova „Osvěta“. Iz tega spisa posnemljem, kako marljivo se je učil cesarjevič češčine in češkega slovstva, a tudi bratrance njegova, nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este in Oton. „Cesarjevič Rudolf — piše prof. Čenský — pričel se je učiti češčine nekoliko prej, nego nadvojvodi Franc in Oton. Skraja je bil njegov učitelj sedanji polkovnik H. vitez Špindler, ki je bil pridelen dvorni komori cesarjevičevi. V otroških letih učil se je Rudolf samo v češki konverzaciji ali govoru. Stoprav, ko je cesarjevič došel v mladeniško starost, poklican je bil tedanji sekcijiski svētnik dr. Hermenegild Jireček, da predava cesarjeviču o češkem jeziku in češki literaturi. Jireček je Rudolfa poučeval tri četrti leta 1877.“

Potem ostal je cesarjevič dlje časa tu v Pragi v vojaški službi kot polkovnik pri pešpolku baron Ziemiecki št. 36. Doba prinčeve službe je še dandanašnje v ljubem spominu vseh, koji so takrat spadali k napominanemu polku.

V dan 10. maja 1881 vršila se je v avgušinski cerkvi poroka cesarjeviča Rudolfa s princesinjo Stefanijo, in čez leto in dan dal jima je Bog ljubljeno hčerko Elizabeto. Občinsko zastopništvo praško je tem povodom ustanovilo fond v znesku 40.000 gld. v podporo ubogih novorojenčkov in njihov mater.

Nihče ni dvojil, da prihod cesarjevičev v zlato Prago pomeni zlate zarije boljše dōbo za narod češki leta 1879. On ni samo obdajal stolnico češkega kraljestva z leskom, ni samo očaroval družbe češke s svojo prisotnostjo, temveč kot izbrani poznavatelj jezika češkega dajal je sam lep vzgled z spoštovanjem narodnih čutov in npravnega prava. Bivanje njegovo tudi ni ostalo brez učinka na ukrenitev zastopnikov čeških leta 1879, ko so češki poslanci vrnili zaupanje z zaupanjem.

V Pragi je cesarjevič Rudolf in nadobudni naslednik prestola rasel z narodom češkim. V njem so Čehi videli svojega pokrovitelja, vānj so oni stavili svoje nadeje in hrepenenje, v njem čestili prihodnjo slavo in moč. In zdaj je odvzet na veke!

Bilo je zopet 8. junija l. 1881. Praga proslavljala je sijajni prihod „bodočega“ kralja češkega in njegove plemenite soproge. Radostno pozdravljali so ju Pražani, zlasti pa to, da hočeta dlje časa ostati med njimi. Nekolikoletno bivanje cesarjeviča Rudolfa in vzvišene soproge njegove v Pragi, ljubeznjivo obnašanje obeh in nebrojne dobrote, s kojimi je obsipaval Pražane, zadostno pojasnjujejo ljubezen in naklonjenost Pražanov do njega, koja ste se mu izkazovali, ko sta nas ostavila.

Kakor beli cvet jablane, koje stresa vsaka sapica in nje cvetje vsipa na glave naše, tako je življenje človeško na svetu. Odtrga se cvet z drevesa življenja in se ne ozira na bōl in potrlost, koje s tem prouzroča. Prebolesten udarec zadel je Njega Velikanstvo cesarja in kralja, narod češki in vse narode avstrijske. Odtrgan jim je najkrasnejši cvet, mnogo obetujoči cvet, od kojega so avstrijski narodi pričakovali obilo blagoslova.

Kraljeva Praga, dežela Češka iz umljivih vzrokov žaluje nad izgubo, koja ju je zadela vsled nenadne smrti cesarjeviča Rudolfa.

In ker ima že ves dopis moj današnji nekaj turoben značaj, skončujem ga s pogrebom gospoda Gabrijela Žižke, starosta praškega „Sokola“, ki je umrl v terek. Pokojni Žižka bil je 15 let mestni odbornik, 20 let v zboru občinskih starejšin in člen mnogih narodnih društev. Porodil se je leta 1833 v Pragi. Spadal je v vrsto onih mōž, ki so možato vztrajali na narodnem braniku, ko je po padu Bach-ove reakcije leta 1860 narod češki zopet stopil na politično torišče. Marljivo se je vdeležil narodnega gibanja pri vseh društvi in narodnih podjetjih, vzlasti v letih hudih prekucije bil je povsodi na prvem mestu.

Vsled neprecenljivih zaslug priredil je pa tudi „Sokol“ svojemu starosti sijajen pogrebni spreved, kakoršnih je malo v Pragi, in sicer ob društvenih

troških. Pogreb bil je včeraj iz telovadnice „Sokolove“, kamor so v četrtek prenesli umrlega starosta. Med venci ob katafalku položen je bil tudi oni ljubljanskega „Sokola“ (Starosti „Sokola“ v zlati slovanski Pragi), dalje je poslal ljubljanski „Sokol“ i brzojavko sožalja; pri pogrebu zastopala sta ga dr. Podlipný in pisatelj Jan Lego. Med sprevedom pomikala se je nepregledna vrsta sokolskih društev s 17 zastavami in — tritisoč členi! Dalje ogromno število drugih društev z zastavami iz Prage, njene okolice in z dežele. Za godbo korakala je četa Sokolov nesoča 90 vencev.

Pogreba so se vdeležili tudi še župan gospod dr. Šolc, policijski ravnatelj Stejskal, rektor češke univerze g. dr. Studnička, državni in deželni poslanci, žurnalisti, profesorji in ravnatelji srednjih šol itd. Na Václavskem trgu je ves spreved fotografiral g. Mulač. „Sokol“ praški položil je že tretjega starosta k zadnjemu počitku. Fügner, Linha, Žižka ostavili so družne vrste sokolske v marljivem delovanju na čelu prvega „Sokola“ slovanskega, kakor nepozabni Tyrš in vrli Stýblo, koji so bili predčasno odvzeti sokolstvu.

Dnevne novice.

(Za cesarjeviča Rudolfa) so bile dne 6. t. m. popoldne, kakor se nam poroča z Dunaja, v dvorni kapeli mrtvaške molitve, včeraj pa je bila ob 11. uri prva slovesna črna sv. maša, katero je daroval kardinal Ganglbauer. Druga slovesna črna sv. maša je bila danes, tretja bode jutri. Pred nekaterimi dnevi so listi poročali, da bode daroval drugo sveto mašo kardinal Simor, tretjo pa nadškof praški Schönborn. V ponedeljek se odpeljejo cesar s cesarico in nadvojvodinjo Valerijo v Budimpešto, kjer bodo bajé ostali do sv. Jožefa. Belgijski kralj in kraljica sta se včeraj s princem Balduinom odpeljala domov, bavarski vojvoda pa se je s soprogo že predvčerajšnjim odpeljal.

(Slovesne črne sv. maše), ki so jo danes prevzvišeni gosp. knezoškof ljubljanski darovali za Nj. c. kr. Visokost cesarjeviča Rudolfa, vdeležili so se blagorodni g. deželni predsednik baron Winkler, vsa cesarska in deželna oblastva, deželni odborniki, mestni župan z odborniki, mnogo častnikov tukajšnje posadke, na čelu jim GM. pl. Schilhauski, profesorji bogoslovja in gimnazije, učitelji srednjih šol, velika množica gospej ljubljanske aristokracije in inteligencije, in sploh mnogo žalujočega občinstva. — G. knezoškof so bili spočetka sv. maše tako prevzeti globoke žalosti, da se jim je tresel glas in so le polagoma dosegli navadno moč in jasnost glasu. Tudi občinstvo je z dostojno resnobo spremljevalo sv. opravilo. Dal Bog, da bi se ob rakvi, na pragu smrti, pomirili duhovi!

(Rodoljubljen dar.) Povodom smrti cesarjevičeve je g. baron Wurzbach daroval 50 gld. za mestne reveže.

(V mestni ubožnici) je g. župan Grasselli razdelil po g. Lahajnerju na dan pogreba cesarjevičevega 50 gld.

(Pojasnilo.) Iz Kamnika smo dobili nastopno pojasnilo: Prvi dan, ko je „Laib. Ztg.“ prinesla vest o prežalostnem samomoru cesarjevičevem, prišel je kamniški pismonoša g. H. k meni z novico, rekoč: „Cesarjevič se je sam ustrelil“. Na to sem rekel ves zavzet: „Pa vendar ne!“ On pa je trdil, da je „Laib. Ztg.“ to prinesla. Rekel sem na to: „To pa je strašno žalostno! Tako dober oče mora tako žalost občutiti. Zdaj pa nam je treba šo bolj moliti zānj, da mu dá Bog moč vse to pretrpeti.“ Pristavil sem še: „Vsaj vendar ne bo tako!“ Skliceval se je zopet na uradni list in odšel. Pa kakor je videti, šel je zopet po drugih hišah praviti to žalostno novico ter menda zavijal moje besede, ker sicer bi v taki obliki ne mogle priti v „Sl. Narod“.

Kamnik, dné 6. februarija 1889.

Ivan Murnik.

(Dnevni red) seji ljubljanskega občinskega sveta v terek 12. dan februarija t. l. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvosedstva. — 2. Od-daja mizarskega, ključavničarskega, steklarskega in slikarskega dela za novo mestno šolo v Poljskih ulicah. — 3. Mestni proračun za l. 1889.

(Katoliške družbe odbor) se je sinoči sastavil. Predsednikom je izbral m. g. prošta dr. A. Jarca, podpredsednikom m. g. prelata dr. A. Čebaška. Gg. Lahajnar in Pichler sta tajnika, gosp. V. Polak blagajnik. Odbor ima dva odseka: gospodarski šteje 4 ude, in književni 9 udov. Nadzornik

knjižnice: č. g. Gestrin in ima še dva pristava. Stavili so več nasvetov, ki pridejo še le v prihodnji seji v obravnavo. Konečno je sklenil odbor po kratki debati enoglasno: Odbor „Katoliške družbe za Kranjsko“ izraža Nj. ekselenciji premil. gospodu knezo-škofu, prepričan do dna duše o Njegovi nad vse sumničenju vzvišeni lojalnosti, svojo najtoplejšo udanost, ter obsoja najodločnejše vse surovo ravnanje proti Njegovim naredbam. Ta sklep naj se sporoči po deputaciji Njegovi ekselenciji.

(Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 10. t. m. ponavljal se bode „Srečen oče“, veseloigra v treh dejanjih. Ker je dobra igra pri zadnji predstavi jako ugajala občinstvu in se je predstavljala na delavnik, ko marsikomu ni bilo mogoče vdeležiti se je, ponavljala se bode omenjeni dan, kakor upamo, v polni hiši. Jutri v soboto je predstava v Trstu.

(Volitev državnega poslanca) za mariborski volilni okraj se bode vršila dné 24. marca. Ces. kr. namestnik v Gradci, baron Kubeck, je v nemškem in slovenskem jeziku razpisal volitev, kakor je tudi po postavi.

(Iz Ribnice) na Dolenjskem se nam poroča: Dne 5. t. m. je posestnik Blaž Grebenec iz Hrovače pri Ribnici peljal zgodaj zjutraj s svojim sosedom prešiča skozi Velike Lasiče in Kompolje v Struge, kamor ga je bil prodal. Popoldne okoli 5. ure vrnil se je Grebenec po bližnjici čez sleme Male Gore domov; pot je dolga poludrugo uro. Voznik njegov pa se je peljal po cesti proti domu, kamor je prišel še po 10. uri zvečer. Ker se isti večer in drugo jutro Grebenec ni vrnil, šli so ga iskat in ga našli na potu vrh Male Gore še živega. Pripeljali so ga domov maziljenega s sv. oljem, pa revež je takoj umrl. Bil je truden in lačen, ker si ni privoščil krepke hrane v hudi zimi, ter je oslabil in obležal na potu.

(Akad. društvo „Triglav“ in akad. podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradci) imata svoji seji, preloženi povodom smrti cesarjevičeve, jutri dné 9. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni „zum wilden Mann“ (Jakominigasse).

(Za prvo letošnje porotno zasedanje) izrečani so za glavne porotnike sledeči gospodje: Fran Rajakovič, hranilnični pristav v Ljubljani; Karol Kotnik, posestnik v Mirkah; Fran Burger, posestnik v Postojini; Josip Bončar, pek v Ljubljani; Fran Ks. Souvan, veletržec v Ljubljani; dr. Ignacij Kotnik, hišni posestnik v Ljubljani; Fran Kunstelj, kramar v Radovljici; Ant. Luckmann, trgovec v Ljubljani; C. J. Hamann, trgovec v Ljubljani; Josip Črne, mesar v Ljubljani; Konrad Pučnik, hišni posestnik v Kranji; Vincenc Vizjak, oficijal deželne bolnišnice v Ljubljani; Vincenc Čamernik, kamnosek v Ljubljani; Fran Jamnik, krčmar v Pijavi Gorici; Karol Tschurn, hranilnični pristav v Ljubljani; Jakob Kapsch, zlatar v Ljubljani; Jos. Benedikt, trgovec v Ljubljani; Janez Wucher, krčmar v Lescah; Janez Dogan, mizar v Ljubljani; Jos. Sušnik, trgovec v Kranji; Viktor Hofmann, dež. rač. svetnik v Ljubljani; Baron Alfonz Wurzbach, veleposestnik v Ljubljani; Viktor Cantoni, trgovec v Ljubljani; Janez Počivalnik, mesar v Ljubljani; Janez Jeretin, krčmar v Gradci; Toma Tolazzi, trgovec v Logateci; Ferdinand Schmitt, trgovec v Ljubljani; Jan. Slapničar, posestnik v Mostah; Josip Stupica, posestnik v Viru; Miha Tomšič, strojar na Vrhniki; Friderik Malavrh, računski oficijal v Ljubljani; Janez Kopač, mesar v Ljubljani; Jernej Babič, trgovec v Kranji; Feliks Stare, posestnik v Kolovci; Friderik Rehar, hišni posestnik v Ljubljani, in Jurij Kunčič, usnar v Ljubljani; za nadomestne porotnike pa: Anton Strnad, hišni posestnik, Anton Reich, čevljar; Janez Mavec, pek; Josip Dornig, knjigovodja; Fran Kandare, privatni uradnik; (Fran Pire, hišni posestnik; Karol Altman, knjigovodja; Fran Jevnikar, kramar, in Josip Kosec, suknostrižec v Ljubljani).

(Zemljevid Novega Mesta z okolico.) G. Jernej Pečnik izdeluje zemljevid Novega Mesta in okolice, na katerem bodo zaznamovani vsi kraji, kjer so našli sledove starin.

(Hrvatsko akad. društvo „Zvonimir“) na Dunaji slavi dné 11. t. m. v prostorih gostilne „Goldenes Kreuz“ dvestoletnico rojstva narodnega pesnika Fra. Andrije Kačiča-Miošića s sodelovanjem nekaterih članov „Slovanskega pevskega društva“, akad. društva „Slovenije“, gđc. Milene Hrčičeve in gg. Otona Žerta in Vlahu Budmanije.

(Mariborski župan) g. Nagy je dobil Najvišje potrjenje in je v sredo prisegel v pričo namestni-

škega svetovalca barona Heina in mestnih odbornikov.

(Iz c. kr. pošne hranilnice.) V sredo smo dobili najnovejšo okrožnico imenovanega urada. Iz iste povzamemo sledeče podatke: Minolega meseca januarja se je v hranilnico vložilo 549.952krat v skupnem znesku za 61.126.099 gld., od tega na Štajarskem 26.380krat za 2.463.681 gld., na Koroškem 7132krat za 615.591 gld., na Kranjskem 6668krat za 494.847 gld., v Primorji 9282krat za 1.144.011 gld.; vrnili so pa 147.846krat v znesku za 60.342.997 gld., od tega na Štajarskem 4437krat za 1.291.718 gld., na Koroškem 953krat za 183.444 gld., na Kranjskem 793krat za 159.503 gl., na Primorskem 2911krat za 1.369.241 gl. Od 12. jan. 1883 do letošnjega februarja se je v celem vložilo 20.444.661krat v skupnem znesku za 2.184.394.640 gld. 88 kr., a vrnilo 6.116.214krat skupaj 2.141.027.377 gld. 92 kr., v hranilnici je tako preostalo 43.367.262 gld. 96 kr. Med izplačilom je zapopadeno tudi 9.748.220 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih listin. V prometu je knjižice a) rentovnic 9611 v vrednosti 8.419.830 gld., b) vložnic 668.032, c) čekovnic 14.473. Število vložnikov je zadnjega meseca narastlo za 12.697 oseb, od tega na Štajarskem za 713, na Koroškem za 175, na Kranjskem za 134, na Primorskem za 366 vložnikov. Dozdaj so v celem izdali 1.054.950 vložnih knjižic, a izplačali in razveljavili istih 386.918. V neuradnem delu okrožnice nahajajo se izkazi o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Švedskem, Nizozemskem.

Telegrami.

Dunaj, 8. februarja. „Wienerzeitung“ objavlja z vojnim popolnoma soglasno mornarično povelje. Jutranji listi v navdušenih člankih proslavljajo cesarico. „N. F. P.“ pravi: Cesarjev govor je spomenik, kateri je cesarico postavil v zgodovino; predstavljali si jo bodo v oni podobi, ki se spoznava iz ginjačevega opisa njenega soproga. Z ozirom na svojo včerajšnjo vest dostavlja „Fremdenblatt“, da cesar z najmilostivejšimi vročimi besedami izraža priznanje časopisju. Tudi pri drugi službi božji, katero je daroval v dvorni župni cerkvi nadškof Schönborn, bili so navzoči Veličanstvi, prestolonaslednica-vdova, člani cesarske hiše, dalje vse tukajšnje plemstvo, generali, dvorni in državni dostojanstveniki. Obisk v cesarski rakvi je tudi danes jako mnogobrojen.

Dunaj, 7. febr. Cesar je danes sprejel predsedstvi obeh hiš državnega zbora ter se je za njuno sočutje zahvalil v lastnem kakor tudi v cesaričinem in prestolonasledničinem imenu. Smolka je v večerni seji državnega zbora opisal sprejem kot preginljiv. Cesar je ihteč rekel: „Vsi narodi Avstrije so Mi tem povodom toliko ljubezni in zvestobe, toliko pravega avstrijskega domoljubja, toliko udanosti do dinastije, povdarjam izrečno, do dinastije, izkazali, da Mi je to v Moji nesreči poleg misli na Vsemogočnega naj-

večje tolažilo. Ne gledé na britki udarec osode izpolnjeval bom slej kakor prej zvesto in vestno vladarske dolžnosti. Kaj Mi je bila v teh težkih dneh Moja preljubljena soprogacesarica, tega Vam ne morem niti popisati niti zadosti toplo izraziti. Ne morem se zadosti zahvaliti Bogu, da mi je dal tako tovaršico za življenje. Le povejte to drugim; kolikor bolj bode to razširili, tembolj Vam bom hvaležen.“ — V seji občinskega sveta je naznanil podžupan: Cesar je danes dopoldne sprejel župana Uhla z namestniki, ki so mu sporočili sožalje dunajskega mesta, ter se je s solzami v očeh zahvalil tudi v imenu cesaričinem in sinahinem: „Moj sin je bil dober Dunajčan; saj smo mi tudi narod, družina“. — Ruski polkovnik Rožnov je v imenu polka „Seosky“ položil srebrn lavorjev venec na prestolonaslednikovo krsto. — Tiszo je cesar sprejel v poldrugo uro trajajoči avdijenci.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkometa v mm	teplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	729.3	-13.0	brezv.	megla	0.00
7. u. pop.	726.5	-3.4	sl. svzh.	jasno	
9. u. zveč.	724.9	0.4	„	oblačno	

Srednja temperatura -5.3° C., za 4.9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

8. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 40 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	83 „ 90 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 90 „
Akcije avstr.-ogerske banke	883 „ — „
Kreditne akcije	311 „ 10 „
London	120 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 56 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemške marke	59 „ 12 1/2 „

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilagočena prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilagočene za prekupee so **oljnatе barve v ploščevinastih pušicah** (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Tuji.

6 februarja.

Pri **Slonu**: Wieser, poročnik. — Ziegler iz Reke. — Mally iz Celja.

Katoliška tiskarna

prilagočena razpisovalni vizitnice po niki ceni.

Razprodaja žita.

Vsled odobrenja ponudbe s strani slavne c. kr. dež. sodnije v Ljubljani z odlokom z dné 5. februarja t. l. št. 1237 **sem prevzel**

zalogo žita
rajncega A. DREO-ta

ter tem potom naznanjam, da bodem isto jel

razprodajati v ponedeljek, dné 11. t. m. v Dreetovih skladiščih.

Ker je za razprodajo le kratek čas določen, **stavl bodem cene razmerno nizke** in se priporočam p. n. kupcem v mnogobrojni obisk.

Ljubljana, 8. februarja 1889.

I. Knez,

trgovec z žitom in deželnimi pridelki
v Ljubljani.